

Hospodářská komora České republiky
Odbor Informačních míst pro podnikatele

OBOROVÁ PŘÍRUČKA

pro živnost

ZASILATELSTVÍ

AKTUALIZACE

Pro Hospodářskou komoru ČR, odbor InMP připravilo OKM Obchod a cestovní ruch.

Aktualizaci zpracoval: DRING Consulting s.r.o.

Poslední aktualizace: **červenec 2009**

OBSAH

---

1. Vymezení živnosti - Zasilatelství.....	4
2. Podmínky provozování živnosti - obecné	5
2.1 Přerušení živnosti.....	8
2.2 Zrušení a zánik živnosti	9
2.3 Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce	10
2.4 Provozování živnosti v provozovně (provozovnách).....	11
2.5 Funkce CRM.....	12
2.6 Stručný přehled nejdůležitějších změn pro živnostníka v roce 2009	13
3. Právní předpisy a legislativa.....	15
3.1 Další zákony a nařízení, jejichž dodržování se bezprostředně týká provozování této živnosti	17
3.2 Povinnosti zasilatele.....	19
3.4 Asociace a sdružení pro tuto živnost	24
4. Kontaktní adresy důležitých subjektů pro obor	26
5. Příloha: Základní podmínky přepravy v jednotlivých dopravních odvětvích platné v EU	27
5.1 Železniční doprava	27
5.2 Letecká nákladní doprava	28
5.3 Kamionová doprava.....	28
5.4 Námořní doprava.....	29

1. Vymezení živnosti - Zasilatelství

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje zasilatelství a zastupování v celním řízení jako volnou živnost (není vyžadováno prokazování odborné ani jiné způsobilosti).

Předmět podnikání, spočívá ve zprostředkování (obstarávání) přepravy a činnostech s tím spojených, zejména uzavření smluv o přepravě věcí do dohodnutého místa určení, obstarání dokladů (náložního listu), zajištění naložení a uložení zásilky, doprovod zásilky, vyřízení reklamací z přepravy atd.

Pozn.: Obsahem živnosti není vlastní přeprava nákladů, zastupování v celním řízení, činnost celních deklarantů a podobně.

Základní znaky činnosti:

- je poskytována specializovanými firmami, které obstarávají přepravu nákladů, případně i úkonů s tím spojených;
- podmínky se upravují v zasilatelské smlouvě, ve které se zavazuje zasílatel příkazci, že přepraví za úplatu příslušnou věc z jednoho do druhého místa;
- příkazce vystavuje též zasilatelský příkaz, většinou formulář, který obsahuje základní údaje - co má být přepraveno, odkud kam, v jakém termínu atd.;
- mezinárodními organizacemi přijímajícími základní pravidla pro mezinárodní zasilatelství jsou UNCTAD (Konference OSN pro obnovu a rozvoj), ICC (Mezinárodní obchodní komora), FIATA (Mezinárodní sdružení zasilatelských svazů);

ZASILATELSTVÍ

- základními dokumenty v zasilatelství jsou spediční potvrzení o převzetí (FIATA FCR), nebo o odeslání (FIATA FCT) nebo dokument multimodální přepravy (FIATA FBL);
- zasilatelských služeb lze využívat většinou pouze pro méně rozsáhlé věci s nižší hmotností - každá společnost si limity určuje sama;
- řada zasilatelských společností má své vlastní dopravní prostředky a přepravu tedy nejen obstarává, ale i provádí - v takovém případě ručí jako dopravce.

2. Podmínky provozování živnosti - obecné

Podrobnosti jsou uvedeny v zákonu číslo 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Provozovat živnost může jen osoba (fyzická nebo právnická), která má pro uvedenou činnost živnostenskou oprávnění.

Všeobecnými podmínkami provozování živnosti fyzickými osobami, pokud tento zákon nestanoví jinak, jsou:

- a) dosažení věku 18 let,
- b) způsobilost k právním úkonům,
- c) bezúhonnost.

Fyzická osoba, která chce začít provozovat živnost volnou, vázanou nebo řemeslnou (ohlašovací živnosti), je povinna ohlásit své rozhodnutí jakémukoliv živnostenskému úřadu na území České republiky, na kontaktním místě CZECH POINT. Kontaktními místy jsou: notáři, krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady, zastupitelské úřady, Hospodářská komora ČR, držitel poštovní licence Česká pošta. Oprávnění provozovat živnost vzniká již dnem podání ohlášení. Splnil-li ohlašovatel všechny podmínky stanovené zákonem, provede živnostenský úřad zápis do živnostenského rejstříku do 5 dnů ode dne doručení ohlášení a vydá podnikateli výpis. Ohlášení je nutné podat na

ZASILATELSTVÍ

vyplněném formuláři „CRM Jednotný registrační formulář – fyzická osoba“

V ohlášení fyzická osoba uvádí zejména tyto údaje:

- jméno a příjmení,
- státní občanství,
- trvalé bydliště,
- rodné číslo, bylo-li přiděleno, jinak datum narození,
- zahraniční fyzická osoba uvede své bydliště mimo území České republiky a místo pobytu v České republice,
- údaj, zda soud nebo správní orgán uložil zákaz činnosti nebo zda trvá jiná překážka týkající se provozování živnosti,
- provozuje-li se živnost prostřednictvím odpovědného zástupce, uvedou se údaje týkající se jeho osoby,
- obchodní jméno,
- předmět a místo podnikání,
- identifikační číslo (IČO), bylo-li přiděleno,
- provozovna nebo provozovny, pokud jsou zřízeny,
- datum zahájení provozování živnosti,
- datum ukončení provozování živnosti, pokud zamýšlí provozovat živnost na dobu určitou.

Fyzická osoba připojí k ohlášení, nestanoví-li zákon jinak:

1. doklad o bezúhonnosti:

a) je-li občanem jiného členského státu Evropské unie: výpis z evidence trestů (není zapotřebí, je-li členským státem posledního pobytu Česká republika),

b) je-li občanem jiného státu než členského státu EU: výpis z evidence trestů nebo rovnocenný doklad vydaný státem, jehož je fyzická osoba občanem. Uvedený doklad nesmí být starší 3 měsíců;

ZASILATELSTVÍ

2. doklady prokazující odbornou způsobilost, je-li zákonem vyžadována;
3. doklad prokazující právní důvod pro užívání prostor, kde má podnikatel umístěno své místo podnikání, liší-li se od bydliště (postačí i písemný souhlas formou prohlášení vlastníka nemovitosti s umístěním);
4. doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu (zahraniční osoba, která nezřizuje na území ČR organizační složku, není-li občanem EU nebo Švýcarska);
5. doklady prokazující existenci podniku mimo ČR (zahraniční osoba, která zřizuje na území ČR organizační složku);
6. doklady o provozování podniku mimo ČR (zahraniční osoba, která zřizuje na území ČR organizační složku, není-li občanem EU, EHP nebo Švýcarska);
7. doklad o zaplacení správního poplatku.

Právnícká osoba, která hodlá založit živnost, ohlásí tuto skutečnost živnostenskému úřadu. Na žádost zakladatelů, popř. orgánů nebo osob oprávněných podat návrh na zápis české právnícké osoby do obchodního nebo obdobného rejstříku, živnostenský úřad potvrdí splnění podmínek pro provozování živnosti vydáním výpisu, je-li prokázáno, že právnícká osoba byla založena. Těmto právníckým osobám vzniká živnostenské oprávnění dnem zápisu do obchodního nebo obdobného rejstříku. Zápis do obchodního rejstříku je potřebné podat ve lhůtě 90 dnů od doručení výpisu, jinak živnostenské oprávnění zaniká. Právníckým osobám již zapsaným do obchodního nebo obdobného rejstříku vzniká živnostenské oprávnění dnem ohlášení, nebo pokud je v ohlášení uveden pozdější den vzniku živnostenského oprávnění, tímto dnem.

Jedná-li se o zahraniční fyzickou osobu, která za účelem podnikání nezřizuje na území České republiky organizační složku podniku, podává ohlášení živnostenskému úřadu

ZASILATELSTVÍ

příslušnému podle místa povoleného pobytu na území České republiky, popř. nelze-li příslušnost takto určit dle místa podnikání na území České republiky.

Jedná-li se o zahraniční fyzickou osobu, která za účelem podnikání zřizuje na území České republiky organizační složku podniku, podává ohlášení živnostenskému úřadu příslušnému podle umístění organizační složky podniku na území České republiky (dle §45, odst. (2), živnostenského zákona).

Živnostenský úřad je povinen vystavit živnostenský list do 15 dnů od doručení ohlášení, pokud jsou všechny náležitosti splněny. Zahraničním osobám, které se zapisují do obchodního rejstříku, se při splnění stanovených podmínek vydá živnostenský list před zápisem do tohoto rejstříku. Těmto právnickým osobám vzniká živnostenské oprávnění dnem zápisu do obchodního nebo obdobného rejstříku. Zápis do obchodního rejstříku je potřebné podat ve lhůtě 90 dnů od doručení výpisu, jinak živnostenské oprávnění zaniká.

Správní poplatky jsou pro české i zahraniční fyzické a právnické osoby stejné. Po předložení všech potřebných dokladů je třeba uhradit 1000,- Kč za vydání živnostenského listu.

2.1 Přerušeni živnosti

Provozovanou živnost může podnikatel přerušit na libovolně dlouhou dobu. Pokud hodlá podnikatel přerušit podnikání na dobu delší jak 6 měsíců, je povinen předem tuto skutečnost písemně oznámit živnostenskému úřadu nebo na kontaktním místě veřejné správy. Provozovaná živnost je přerušena dnem doručení oznámení o přerušeni provozování živnosti živnostenskému úřadu nebo pozdějším datem uvedeným v oznámení.

V případě, že je podnikání přerušeno na dobu kratší 6 měsíců a podnikatel toto přerušeni oznámí přesto, že to není jeho povinností, živnostenský úřad, kterému bylo

ZASILATELSTVÍ

oznámení doručeno, toto zaznamená do živnostenského rejstříku a o provedeném zápisu podnikatele informuje.

Pokračovat v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou byla živnost přerušena, je podnikatel povinen předem písemně oznámení živnostenskému úřadu nebo kontaktnímu místu veřejné správy (CZECH POINT). V provozování živnosti je možno pokračovat nejdříve dnem doručení oznámení o pokračování v provozování živnosti živnostenskému úřadu nebo pozdějším datem uvedeným v oznámení. Po dobu přerušení provozování živnosti nemusí být ustanoven odpovědný zástupce.

Žádost se podává na tzv. změnovém listu.

2.2 Zrušení a zánik živnosti

Každá fyzická nebo právnická osoba, která již dále nehodlá provozovat živnost, může požádat o zrušení živnostenského oprávnění, na kterémkoli živnostenském úřadu v celé ČR, na kontaktním místě CZECH POINT. Kontaktními místy jsou: notáři, krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady, zastupitelské úřady, Hospodářská komora ČR, držitel poštovní licence Česká pošta. Žádost o zrušení živnostenského oprávnění se podává v písemné formě.

Živnostenské oprávnění zaniká také:

- a) smrtí podnikatele, nepokračují-li v živnosti dědicové, správce dědictví nebo insolvenční správce (oprávnění však zanikne nejpozději uplynutím lhůty uvedené v § 13 odst. 4);
- b) zánikem právnické osoby, nejde-li o případy podle § 14;
- c) uplynutím doby, pokud bylo živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou;
- d) výmazem zahraniční osoby nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku;

ZASILATELSTVÍ

- e) stanoví-li tak zvláštní právní předpis;
- f) rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění.

Živnostenský úřad může živnostenské oprávnění zrušit, pokud podnikatel např.: přestal splňovat podmínku bezúhonnosti, nastaly překážky v provozování živnosti nebo v dalších případech podle § 58. Živnost nemůže provozovat podnikatel, kterému bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2 až 4. Podnikatel může ohlásit ohlašovací živnost nebo požádat o udělení koncese v oboru nebo příbuzném oboru nejdříve po uplynutí 3 let od právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění. To neplatí, jedná-li se o zrušení živnostenského oprávnění podle § 58 odst. 3 věty poslední. Žádost o udělení koncese v jiném oboru může podnikatel podat nejdříve po uplynutí 1 roku od právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění.

2.3 Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce

Podnikatel může provozovat živnost prostřednictvím odpovědného zástupce. Odpovědný zástupce je fyzická osoba ustanovená podnikatelem, která odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k podnikateli ve smluvním vztahu. Nikdo nemůže být ustanoven do funkce odpovědného zástupce pro více než čtyři podnikatele. Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti podle § 6 a 7. Odpovědným zástupcem právnické osoby nemůže být člen dozorčí rady či jiného kontrolního orgánu této právnické osoby nebo fyzická osoba, u níž trvá překážka provozování živnosti podle § 8. Odpovědným zástupcem v oboru nebo příbuzném oboru živnosti nemůže být ani osoba, které bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2 až 4, a to po dobu jednoho roku od právní moci rozhodnutí o zrušení živnostenského oprávnění. Toto neplatí v případě, kdy bylo živnostenské oprávnění zrušeno z důvodu neprovozování živnosti déle než 4 roky.

ZASILATELSTVÍ

Ustanovení odpovědného zástupce pro živnost ohlašovací i ukončení výkonu jeho funkce je podnikatel povinen oznámit živnostenskému úřadu do 15 dnů ode dne, kdy uvedená skutečnost nastala.

Ustanovuje-li podnikatel odpovědného zástupce, je potřebné kromě povinných příloh dodat navíc následující doklady týkající se odpovědného zástupce:

1. doklad o bezúhonnosti - je-li odpovědný zástupce státním příslušníkem členského státu Evropské unie, výpis z evidence trestů (není zapotřebí, je-li členským státem posledního pobytu Česká republika), ne starší 3 měsíců;
2. doklady prokazující odbornou způsobilost, je-li zákonem vyžadována;
3. prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce; podpis na prohlášení musí být úředně ověřen, pokud nebyl učiněn osobně na živnostenském úřadě.

2.4 Provozování živnosti v provozovně (provozovnách)

Provozovnou se pro účely živnostenského zákona rozumí prostor, v němž je živnost provozována. Za provozovnu se považuje i automat nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb (dále jen „automat“) a mobilní provozovna. Živnost může být provozována ve více provozovnách, pokud k nim podnikatel má vlastnické nebo užívací právo. Na žádost živnostenského úřadu je podnikatel povinen prokázat vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem provozovny. Je-li provozovna umístěna v bytě a není-li podnikatel vlastníkem tohoto bytu, může v něm provozovat živnost pouze se souhlasem vlastníka.

ZASILATELSTVÍ

Podnikatel je povinen zajistit, aby provozovna byla způsobilá pro provozování živnosti podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu - stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů a byla řádně označena. Pro každou provozovnu musí být ustanovena osoba odpovědná za činnost provozovny (splňující podmínky znalosti českého nebo slovenského jazyka). Toto ustanovení neplatí pro automaty.

V oznámení podle živnostenského úřadu, pokud tak neučinil při ohlášení živnosti, podnikatel uvede:

- a) obchodní firmu nebo název nebo jméno a příjmení;
- b) identifikační číslo, bylo-li přiděleno;
- c) sídlo nebo trvalý pobyt, popřípadě místo podnikání; zahraniční osoba uvede adresu pobytu na území České republiky, byl-li jí pobyt povolen, a umístění organizační složky podniku na území České republiky, pokud ji zřizuje;
- d) adresu provozovny a předmět podnikání v této provozovně, u živnosti volné obor činnosti;
- e) datum zahájení (ukončení) provozování živnosti v provozovně.

2.5 Funkce CRM

Registrační povinnosti fyzické osoby, která zahajuje podnikatelskou činnost v režimu živnostenského zákona, je možno splnit na kterémkoliv obecním živnostenském úřadě, (centrálním registračním místě – CRM), jimiž jsou určeny odbory v 227 obcích na území ČR.

Na CRM je možné prostřednictvím Jednotného registračního formuláře (JRF) učinit tyto registrace, resp. přihlášky do následujících evidencí:

Ve vztahu k živnostenskému úřadu:

- ohlášení živnosti,

- žádost o koncesi.

Ve vztahu k finančnímu úřadu:

- přihláška k registraci k dani z příjmů fyzických osob,
- přihláška k registraci k dani z přidané hodnoty,
- přihláška k dani z nemovitosti,
- přihláška k dani silniční,
- přihláška k registraci pokladny,
- přihláška k registraci – stálá provozovna,
- přihláška k dani z příjmů jako plátcí - daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků; daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně; zajišťující daň z příjmů.

Ve vztahu k České správě sociálního zabezpečení:

- oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti OSVČ,
- přihláška k důchodovému a nemocenskému pojištění OSVČ.

Ve vztahu k Úřadu práce:

- hlášení volného pracovního místa.

Ve vztahu ke zdravotní pojišťovně:

- oznámení pojištěnce o zahájení samostatné výdělečné činnosti.

2.6 Stručný přehled nejdůležitějších změn pro živnostníka v roce 2009

---

od **odvodů pojistného** je osvobozena ta část příjmu, která převyšuje čtyřnásobek průměrného platu (nyní cca 84 000 Kč). Tento strop platí pro zaměstnance i živnostníky.

- od ledna 2008 se ruší **minimální daň** pro živnostníky. Jejich daně se nyní budou počítat z rozdílu mezi skutečnými příjmy a výdaji.

ZASILATELSTVÍ

- se zavedením **jednotné sazby daně** (15 %) ztrácí pro živnostníky význam rozdělovat své příjmy do více zdaňovacích období, aby ušetřili na daních.
- od roku 2008 se prodlužují **odpisy osobních aut**; platí to i pro auta, která se již odpisovat začala.
- nyní je také možné dát do nákladů ve formě odpisů plnou výši pořizovací ceny automobilu; byla zrušena hranice 1,5 milionu korun.
- se změnou základu daně (tzv. superhrubou mzdou) se také ruší možnost odečíst **povinné zdravotní a sociální pojištění**. Pojistné se od letošního ledna již nedá odečíst z daní.
- Pokud v roce 2007 platil živnostník nízké **zálohy na sociálním a zdravotním pojištění** a bude muset příští rok pojistné doplácat, nebude si moci tento doplatek přidat mezi daňově uznatelné náklady. Zálohy na pojistné zaplacené v roce 2008 již daňově uznatelné budou.
- reforma zavádí **maximální vyměřovací základ pro odvody na sociální a zdravotní dávky**. Pro OSVČ je tato maximální částka stejná jako pro zaměstnance, tj. pro rok 2009 se jedná o částku **1 130 640 Kč**. To je pro podnikatele negativní, protože někteří budou platit vyšší pojistné a navíc si ho nebudou moci odečíst jako daňově uznatelný náklad.
- do **daňově uznatelných výdajů** můžou podnikatelé nově zahrnout likvidaci zásob materiálů a zboží.
- nově se zavádí **dodatečné zdanění neuhrazených závazků**, od jejichž splatnosti uplynulo více než 36 měsíců nebo u kterých již došlo k promlčení.
- u pohledávek nad 200 tisíc korun se zpřísnuje tvorba **opravných položek**. Ty jsou odstupňovány délkou doby po splatnosti a vždy je nutné soudní či jiné vymáhání.

3. Právní předpisy a legislativa

Povinnosti podnikatele v rámci této živnosti vyplývají především ze živnostenského zákona (zákon č.445/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů):

- Podnikatel je povinen v případě, že provozuje živnost prostřednictvím odpovědného zástupce, zajistit jeho účast při provozování živnosti a to v potřebném rozsahu.
- Podnikatel je povinen viditelně označit obchodní firmou, popřípadě názvem, nebo jménem a příjmením a identifikačním číslem objekt, v němž má místo podnikání, liší-li se od bydliště (§ 5 odst. 2) sídlo. V případě zahraniční osoby se jedná o organizační složku podniku, pokud ji zřizuje. Podnikatel je povinen na žádost živnostenského úřadu prokázat vlastnické nebo užívací či jiné obdobné právo k objektu nebo prostorám, v nichž má na území České republiky místo podnikání, liší-li se od bydliště (§ 5 odst. 2) sídlo a u zahraniční osoby organizační složka podniku.
- Podnikatel a fyzické osoby provozující činnost, která je předmětem živnosti, osoby jednající jejich jménem a odpovědný zástupce jsou povinni pracovníkům živnostenského úřadu prokázat totožnost.
- Podnikatel je povinen vydat na žádost zákazníka doklady o prodeji zboží a o poskytnutí služby. Na dokladu musí být uvedeno označení podnikatele obchodní firmou, popřípadě názvem nebo jménem a příjmením, a identifikačním číslem, datum prodeje zboží nebo poskytnutí služby, druh zboží nebo služby a cena, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.
- Podnikatel je povinen na žádost živnostenského úřadu sdělit, zda živnost provozuje, a doložit doklady prokazující provozování živnosti.
- Podnikatel musí rovněž dodržovat další obecně platné nařízení a předpisy, zejména:

ZASILATELSTVÍ

Příslušná ustanovení obchodního zákoníku (číslo 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů - zde kromě jiného musí podnikatel dbát ustanovení § 489-496 o smlouvě o koupi najaté věci a § 630-637 řešících náležitosti smlouvy o nájmu dopravních prostředků), zákoníku práce (č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), zákona o zaměstnanosti včetně zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností (č. 435/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) – to vše za předpokladu, že podnikatel bude zaměstnávat další pracovníky. V této souvislosti a v návaznosti na předchozí bod musí dále dodržovat ustanovení zákona o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (zákon č 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), dále pak ustanovení příslušných zákonů týkajících se sociálního a zdravotního pojištění zaměstnanců, příspěvků na státní politiku zaměstnanosti apod.

Ustanovení § 35 zákona o zaměstnanosti (zákon č. 435/2004 Sb.), stanovuje zaměstnavateli povinnost do 10 kalendářních dnů oznámit příslušnému úřadu práce volná pracovní místa a jejich charakteristiku (§ 37) a neprodleně, nejpozději do 10 kalendářních dnů, oznámit obsazení těchto míst. Volnými pracovními místy se rozumí nově vytvořená nebo uvolněná pracovní místa, na která zaměstnavatel zamýšlí získat zaměstnance nebo je hodlá obsadit dočasně přidělenými zaměstnanci agentury práce. Lhůta pro oznámení začíná běžet dnem následujícím po vytvoření, uvolnění nebo obsazení pracovního místa. Charakteristikou volného pracovního místa se rozumí určení druhu práce a místa výkonu práce, předpoklady a požadavky stanovené pro zastávání pracovního místa, jakož i základní informace o pracovních a mzdových podmínkách a informaci, zda se jedná o pracovní místo vyhrazené nebo vhodné pro osobu se zdravotním postižením. Úřad práce následně volná pracovní místa nabízí uchazečům a zájemcům o zaměstnání a se souhlasem zaměstnavatele je zveřejňuje.

ZASILATELSTVÍ

Oznámit existenci volného pracovního místa může zaměstnavatel příslušnému úřadu práce mimo jiné i elektronicky, a to pomocí internetových stránek na adrese <http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/>. Zaměstnavatel může oznámit vznik nového pracovního místa i na živnostenském úřadě společně s ohlášením živnosti nebo žádostí o koncesi. Živnostenský úřad v takovém případě předá oznámení příslušnému úřadu práce.

Mezi obecné zákony, jejichž dodržování je vyžadováno a kontrolováno, patří zákon na ochranu spotřebitele číslo 634/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Dalším zákonem je dodržování požární ochrany (zákon č. 133/1985 Sb., ve znění pozdějších předpisů) a vyhláška č. 246/2001 o požární prevenci.

Samozřejmě podnikatel je dále povinen dodržovat příslušná ustanovení daňových zákonů (daně z příjmu, případně DPH, silniční daně apod.)

3.1 Další zákony a nařízení, jejichž dodržování se bezprostředně týká provozování této živnosti

---

Smlouva zasilatelská a smlouva o provozu dopravního prostředku patří mezi obchodní závazkové vztahy, které se řídí obchodním zákoníkem bez ohledu na povahu účastníků (viz § 261 odst. 3 obchodního zákoníku), jde tedy o typové (absolutní) obchody.

Zasilatelská smlouva - předá-li příkazce (objednavatel budoucí přepravy či odesílatel) přepravu k jejímu obstarání (zajištění) zasilateli, nejde mezi nimi o přepravní smlouvu, ale zjevně o smlouvu zasilatelskou. Případná odpovědnost zasilatele, až na níže uvedené výjimky, vychází z jeho pozice jako zprostředkovatele (zde komisionáře) přepravy, a proto pro ni nelze použít ustanovení vyplývající z přepravní smlouvy.

ZASILATELSTVÍ

Prostřednictvím zasílatelské smlouvy se zasílatel zavazuje příkazci, že mu vlastním jménem na jeho účet obstará přepravu věcí a příkazce se mu za to zavazuje zaplatit odměnu. Svoji podstatou se jedná o smlouvu o obstarání, o zvláštní druh smlouvy komisionářské.

V ČR uvádí obchodní zákoník základní charakteristiky zasílatelské smlouvy (ty platí i pro oblast mezinárodního zasílatelství), jelikož do našeho národního práva není přejata žádná mezinárodně platná úprava této problematiky (srovn. úpravu přepravních smluv v jednotlivých oborech mezinárodní přepravy). V Obchodním zákoníku jsou uvedeny její závazné náležitosti, problematika právních vztahů zasílatele a příkazce, základní finanční vztahy mezi těmito subjekty. Dále je zde např. řešeno výše uvedené "právo vlastního vstupu" zasílatele do realizace přepravy nebo základní informační povinnosti zasílatele vzhledem k příkazci či problematika nakládání se zásilkou v případě ohrožení oprávněných nároků zasílatele apod. O problematice některých konkrétních aspektů zasílatelské smlouvy se pojednává níže.

Zasílatelská smlouva nemusí mít písemnou formu. Příkazce, ale může např. zasílatel vydat i písemný, tzv. zasílatelský příkaz (srov. část dokumenty a formuláře FIATA), na jehož základě je zasílatel pověřen obstarat přepravu. Zasílatel však naopak může požadovat písemný zasílatelský příkaz, s jehož existencí se může spojit vznik zasílatelské smlouvy.

Pozn.: Zasílatelství, jako obstarávání přepravy, se odděluje od provádění přepravy. V praxi často dochází k zaměňování těchto činností s možnými negativními důsledky. Smlouva o přepravě věcí a smlouva zasílatelská jsou oddělené i v obchodním zákoníku. Značné problémy v praxi často způsobuje forma vzniku zasílatelské smlouvy. Ta může vzniknout akceptací zasílatelského příkazu, resp. objednávky k zajištění přepravy ze strany zasílatele. To může být kromě klasického potvrzení příkazu zasílatelem a jeho

ZASILATELSTVÍ

zaslání zpět provedeno např. i konkludentně, či pasivním "jednáním" zasílatele. Proto je v zájmu právní jistoty výhodné aktivní jednání zasílatele nejčastěji spočívající v písemném potvrzení přijetí zasílatelského příkazu či objednávky zajištění přepravy apod.

3.2 Povinnosti zasílatele

Zasílatel je povinen vynaložit veškerou odbornou péči a sjednat způsob a podmínky přepravy co nejlépe odpovídající požadavkům příkazce, resp. charakteru zásilky. Co se týče pojištění zásilky během přepravy, není zasílatel povinen zásilku pojistit, pokud mu tuto povinnost přímo neukládá zasílatelská smlouva.

Pojištění přepravy zásilek neboli pojištění dopravní - není pojištěním odpovědnostním a důvodem k pojistnému plnění je sama skutečnost, že došlo ke škodě na zboží.

Pojištění odpovědnosti dopravce - dopravce odpovídá za úplnou či částečnou ztrátu zásilky nebo za její poškození, které vznikne od okamžiku převzetí zásilky k přepravě až do okamžiku jejího vydání, jakož i za překročení dodací lhůty. Dopravce je ale zproštěn odpovědnosti, jestliže ztráta či poškození zásilky nebo překročení dodací lhůty bylo zaviněno, příkazem, který nebyl vyvolán nedbalostí dopravce, vlastní vadou zásilky nebo okolnostmi, které dopravce nemůže odvrátit a jejichž následky odstranit není v jeho moci.

Pojištění odpovědnosti zasílatele - jedná se o odpovědnost za škodu vzniklou v souvislosti s činností zasílatele. Pojištění je nepovinné, ale zasílatelé, kteří jsou členy

ZASILATELSTVÍ

Svazu spedice a logistiky ČR (SSL), jsou povinni je uzavírat. Mnozí zasílatelé si svou odpovědnost nepřipouštějí a v této souvislosti je dobře, aby se příkazce před udělením příkazu náležitě seznámil s podmínkami, za nichž zasílatel své služby nabízí.

Pojištění odpovědnosti zasílatele jako operátora - provozovatele multimodální přepravy - jde o zvláštní odpovědnost zasílatele oprávněného vystavovat konosament, známý pod označením FIATA FBL. Toto pojištění je ve skutečnosti pojištěním odpovědnosti dopravce, neboť zasílatel při vystavení FBL konosamentu přejímá smluvní odpovědnost za provedení přepravy jako dopravce, tedy nikoli pouze odpovědnost za obstarání přepravy.

Zasílatel může podle zasílatelské smlouvy také provádět tzv. zasílatelskou dobírku, tj. přebírat od příjemce smluvené finanční částky (inkaso). Zasílatel je povinen podat příkazci zprávu o škodě na zásilce okamžitě, jak se o této škodě dozví, jinak odpovídá příkazci za škodu, kterou touto povinností nesplnil.

Zasílatel má právo na vyplacení přiměřené zálohy spojené s plněním jeho závazků.

Zasílatel má k zajištění svých nároků vůči příkazci zástavní právo k zásilce, jejíž přepravu obstarává. Toto právo však přichází v úvahu až po eventuálním uplatnění zástavního práva dopravce, které má před zasílatelovým právem přednost.

Z charakteristiky zasílatelské smlouvy vyplývá, že zasílatel odpovídá za obstarání přepravy a nikoliv za její vlastní provedení (srovn. níže), protože za toto provedení odpovídá dopravce. Odpovědnost zasílatele má objektivní charakter - případná exkulpace (zbavení se viny) musí být provedena samotným zasílatel. Je potřebné rozlišovat, jestli se jedná o závazek **obstarat přepravu věci** nebo **přepravit věc**. V

ZASILATELSTVÍ

prvním případě uzavírá smlouvu zasílatelskou, ve druhém případě smlouvu o přepravě věci, přičemž není rozhodující, zda bude či nebude přepravu provádět vlastními či cizími dopravními prostředky.

Když zasílatel použije k obstarání přepravy dalšího zasílatele, odpovídá za přepravu, jako v případě obstarání přepravy svými prostředky, pokud je ve smlouvě uveden jako tzv. smluvní dopravce, který se zavazuje k provedení přepravy (další zasílatel má tzv. subsidiární odpovědnost).

Je-li zasílatel shledán odpovědným za škodu vzniklou na přepravované zásilce, je co do rozsahu odpovědnosti obecně ze zákona povinen hradit nejen skutečnou škodu na zásilce, ale i případný ušlý zisk. Prokázat vznik škody včetně její konkrétní výše a příčinnou souvislost vzniku škody s porušením povinností zasílatele dokazuje příkazce. Zasílatel však nenesení nebezpečí vzniku škody na zásilce, odpovídá pouze za škodu na převzaté zásilce vzniklou při obstarávání přepravy.

Pozn.: V řadě případů se zejména příkazci, resp. přepravci mylně snaží vymáhat škodu vzniklou během přepravy na jejich zásilkách na zasílateli, který jim obstarával (zprostředkoval) přepravu. Přitom jsou to samotní odesílatelé, tzn. subjekty přepravní smlouvy, a jako takoví jsou také uvedeni v přepravním dokladu (nákladním listě) - srovn. výše charakteristika zasílatele.

V případě, že zasílatel uzavírá přepravní smlouvu vlastním jménem, pak v ní vystupuje jako odesílatel a jako takový je také uveden v nákladním listu.

Zasílatel je v tomto případě i plátcem přepravného, což vyplývá z charakteristiky zasílatelské smlouvy. Zasílatel obstarává přepravu na účet příkazce a příkazce hradí přepravné prostřednictvím zasílatele. Pro tento případ však platí, že zasílatel je jako

ZASILATELSTVÍ

plátce přepravného povinen veškeré vynaložené náklady na přepravu řádně prokázat a uskutečněné platby také doložit. Pouhé přeúčtování přepravného bez dalšího rozvedení konkrétních dílčích dopravních a přepravních nákladů (hrazených zasílatelem) k tíži příkazce včetně zakalkulování zasílatelské odměny lze považovat za nedostatečné. Takovýto způsob úhrady přepravného je pro zasílatele riskantní, protože může navodit situaci, kdy platby přepravného probíhají pomocí paušální (přejímací) sazby - viz níže.

V každém případě však má zasílatel nárok pouze na úhradu tzv. účelně vynaložených nákladů, které mu je příkazce povinen zaplatit. Jedná se především o účelně vynaložené náklady vzniklé v souvislosti s plněním činností vyplývajících ze zajišťování přepravních služeb v zájmu zboží, resp. příkazce.

Neuzavírá-li zasílatel přepravní smlouvu vlastním jménem, ale jménem odesílatele (přepravce) a ten je pak jako takový uveden v nákladním listu, pak zasílatel vystupuje jako mandatář ve smyslu ustanovení mandátní smlouvy. V takovém případě se však nejedná o vztah zasílatel - příkazce upravený ustanoveními zasílatelské smlouvy v Obchodního zákoníku, protože vychází z podstaty komisionářské smlouvy.

V praxi "zasílatelé" vystupují velice často jako mandatáři, což bývá zdrojem značných problémů zejména při řešení odpovědnostních vztahů.

Pozn.: V některých státech je činnost zasílatele i jako mandatáře přípustná, proto se zde jako značná nevýhoda jeví neexistence jednotné mezinárodní právní úpravy této problematiky.

Neodporuje-li to obsahu zasílatelské smlouvy nebo nezakáže-li to příkazce nejpozději do začátku přepravy, může přepravu zasílatel realizovat sám. V tomto případě jde o

ZASILATELSTVÍ

"právo vlastního vstupu zasílatele", kdy však zasílatel odpovídá ve smyslu ustanovení přepravní smlouvy, tj. jako dopravce.

V případě, že zasílatel fyzicky přejímá zásilku, jejíž přepravu zajišťuje, nejčastěji do svého skladu, přitom ji sám fyzicky nepřepravuje, odpovídá za ni jako skladovatel (podle ustanovení smlouvy o skladování uvedené v Obchodním zákoníku § 527 - 535).

Jak je zmíněno v části o zasílatelství, může zasílatel někdy vystupovat i jako tzv. smluvní dopravce. Tehdy na smluvním základě přebírá odpovědnost za skutečného dopravce za provedení přepravy, i když se na realizaci takové přepravy sám fyzicky nepodílí.

V přepravách prováděných prostřednictvím jednoho oboru dopravy je tato situace spíše výjimečná a využívá se zejména v případě, kdy zasílatel používá "práva vlastního vstupu", především ze zvlášť zřeteluhodných komerčních důvodů.

Poměrně častějším převzetím smluvní odpovědnosti zasílatele za vlastní provádění přepravy skutečnými dopravci jsou případy multimodálních přeprav (viz pozn.).

Pozn.: Multimodální přepravou se běžně rozumí přeprava na jeden přepravní doklad, resp. jednu přepravní smlouvu, na níž se podílejí alespoň dva dopravní obory. V tomto kontextu za ni však lze považovat i přepravu uskutečněnou jen jedním dopravním oborem (event. dopravním prostředkem). Tato přeprava však musí být provedena na jeden multimodální přepravní doklad, resp. FIATA FBL, na jehož základě zasílatel MTO přebírá odpovědnost za provedení celé přepravy (podrobněji rozvedeno v materiálech SSL, resp. FIATA).

Tehdy zasílatel vystupuje jako Multimodal Transport Operator (MTO) a jako takový zpravidla tyto přepravy provádí na základě multimodálních konosamentů, resp.

ZASILATELSTVÍ

náložných listů - FIATA FBL (viz část o zasílatelských dokladech FIATA). V těchto případech je zasílatel, MTO, provozovatelem multimodální přepravy ve smyslu Pravidel UNCTAD/ICC (srov. zasílatelské doklady FIATA).

V kontextu stanovení rozsahu povinností českých zasílatelů je třeba upozornit na tzv. zasílatelské podmínky, které byly v ČR přijaty Svazem spedice a logistiky (dříve Svaz spedice a skladování). Tyto zasílatelské podmínky jsou však závazné pouze pro jeho členy i pro jejich příkazce, pokud se na tom obě strany dohodnou. Svaz spedice a logistiky je živnostenským společenstvem zastupujícím zájmy zasílatelů ČR v Mezinárodní asociaci zasílatelských svazů - FIATA.

3.3 Povinnosti příkazce

K povinnostem příkazce patří podle obchodního zákoníku povinnost správné údaje o obsahu zásilky a jeho povaze, jakož i o jiných skutečnostech potřebných k uzavření smlouvy o přepravě a odpovídá za škodu, která zasílateli vznikne po porušení této povinnosti. Je také povinen poskytnout zasílateli přiměřenou zálohu na náklady spojené s plněním závazku zasílatel a to dříve, než zasílatel začne s jeho plněním. Příkazce je povinen zaplatit zasílateli úplatu a vzniklé náklady bez zbytečného odkladu poté, kdy zasílatel zajistil obstarání přepravy uzavřením potřebných smluv s dopravci, popřípadě mezi zasílateli a podal o tom zprávu příkazci.

3.4 Asociace a sdružení pro tuto živnost

Zasílatelé v České republice se sdružili do Svazu spedice a logistiky ČR. Od počátku své činnosti usilovali o přijetí jednotných spedičních podmínek. Naposledy byly takové podmínky u nás vydány ve 30. letech a jejich absence byla zasílateli výrazně

ZASILATELSTVÍ

pocitována. K publikování zasílatelských podmínek svazem již došlo v roce 2005 a lze jich v souladu s ustanovením § 273 obchodního zákoníku využít při kontraktaci.

V ČR:

Svaz spedice a logistiky České republiky – SSL

Svaz spedice a logistiky ČR ,Ul. 1.pluku 8 – 10, CZ 186 30 Praha 8, tel/fax: +420 2 2489 1303, e-mail: ssl@sslczech.cz

<http://www.sslczech.cz/>

Česká logistická asociace o.s.

Freyova 27/82, 190 00 Praha 9 - Vysočany, tel/fax: +420 724 564 517/241 445 270

e-mail: info@czech-logistics.eu

www stránky: www.czech-logistics.eu

Mezinárodní obchodní komora

Thunovská 12, 118 00 Praha 1, tel./fax: +420 257 217 744

e-mail: icc@icc-cr.cz

www: www.icc-cr.cz

V zahraničí:

Asociace spedičních svazů členských zemí Evropské unie CLECAT

(www.clecat.org)

Mezinárodní federace spedičních svazů - FIATA

(www.fiata.org)

4. Kontaktní adresy důležitých subjektů pro obor

Dále jsou zde uvedeny základní kontaktní internetové stránky pro získání informací o provozování této živnosti pro jednotlivé země EU - (podmínkou je znalost jednoho světového jazyka, většinou angličtiny):

Belgie: www.newbusiness.be

Bulharsko: www.investbulgaria.com/establishingBusiness.htm

Dánsko: www.em.dk

Estonsko: www.investinestonia.com

Finsko: www.investinfinland.fi nebo www oulu.ouka.fi

Francie: www.apce.com

Irsko: www.ida.ie nebo www.enterpriseireland.com

Itálie: www.investingitaly.com

Kypr: www.centralbank.gov.cy

Litva: www.lida.lt

Lotyšsko: www.liaa.gov.lv

Lucembursko: www.eco.public.lu

Maďarsko: www.itdh.hu

Malta: www.maltaenterprise.com

Německo: www.invest-in-germany.de nebo www.deutsche-botschaft.cz

Nizozemsko: www.nfia.nl

Portugalsko: www.investinportugal.pt

Polsko: www.paiz.gov.pl

Rakousko: www.aba.gv.at nebo www.austriantrade.cz

Rumunsko: <http://arisinvest.ro/>

Řecko: www.acci.gr nebo www.gge.gr

Slovensko: www.sario.sk nebo www.slovakemb.cz

Slovensko: www.investslovenia.org

Španělsko: www.investinspain.org

Švédsko: www.isa.se

Velká Británie: www.chamberonline.co.uk nebo www.britishchamber.cz

Informace v češtině pro jednotlivé země lze získat na adrese: www.businessinfo.cz.

Tato internetová stránka poskytuje informace k podnikání v jednotlivých členských zemích EU a ESVO. Další informace lze získat například na adrese www.czechtrade.cz.

5. Příloha: Základní podmínky přepravy v jednotlivých dopravních odvětvích platné v EU

5.1 Železniční doprava

Železniční doprava je provozována na podkladě Úmluvy o mezinárodní železniční přepravě COTIF. Její nedílnou součástí jsou Jednotné právní předpisy pro smlouvu o mezinárodní železniční přepravě CIM, které platí pro všechny zásilky podané k přepravě přímým nákladním listem vystaveným pro přepravní cestu procházející po území nejméně dvou států po tratích, zapsaných v seznamu úmluvy. Přeprava do států bývalého SSSR a zemí ležících za ním (Mongolsko, Čína, Korea, Vietnam, Írán, Afghánistán, Estonsko, Lotyšsko, Litva) vyžaduje na polské nebo slovenské hranici nový podej na nákladní list režimu SMGS, který na těchto územích platí. Stejný režim platí i v opačném směru.

Přepravní smlouva vzniká převzetím zásilky k přepravě spolu s nákladním listem (RWB), jeho orazítkováním a datováním (originálu a duplikátu) odesílací stanicí. Nákladní list vyplňuje odesílatel a železniční stanice jej pouze potvrzuje. Nákladní list se vystavuje pro každý vagon zvlášť (u celovagonových zásilek), v případě kusové zásilky je vystaven pro každou zásilku.

5.2 Letecká nákladní doprava

Její nespornou předností je rychlost, která se uplatňuje při přepravách z letiště na letiště, ale často neplatí při svozu a rozvozu z letišť do a z vnitrozemí.

Podmínky leteckého provozu jsou určovány předpisy mezinárodní organizace IATA, která vydává dvakrát ročně pro letecké dopravce soubor předpisů a postupů TACT.

Předpokladem pro přijetí zboží k letecké dopravě je splnění podmínek určených předpisy IATA ohledně povahy zboží, hmotnosti zásilky, způsobu zabalení a možnosti dopravy do země určení, neboť dovoz určitých druhů zboží je do některých zemí zakázán.

Přepravní smlouvu mezi dopravcem a odesílatelem představuje letecký nákladní list Air Waybill (AWB), který je dokladem o převzetí zboží k dopravě a doprovází zásilku až do jejího vydání v místě určení.

5.3 Kamionová doprava

Mezinárodní doprava nákladů po silnici je provozována na podkladě Úmluvy známé pod zkratkou CMR. Vztahuje se na všechny smlouvy o přepravě zboží silničním nákladním vozidlem za úplat, pokud místo převzetí a dodání jsou v různých státech, z nichž alespoň jeden je signatářem Úmluvy.

Dokladem o uzavření smlouvy je nákladní list CMR. Vyhotovuje se ve třech originálech. Originál dostane odesílatel, jeden duplikát provází zásilku a je vydán příjemci a třetí doklad si ponechává dopravce.

Doprovce odpovídá za úplnou i částečnou ztrátu nebo poškození zásilky od jejího převzetí do předání oprávněnému příjemci, s výjimkou situací, kdy k nim došlo vadou zásilky nebo okolnostmi, které nemohl odvrátit. K rozvoji mezinárodní silniční dopravy přispělo zavedení systému karnetu TIR, na jehož podkladě zboží nepodléhá u pohraničních celnic placení a skládání dovozních a vývozních poplatků a není zpravidla podrobováno celní prohlídce.

Obdobnou výhodou týkající se celního odbavování v tranzitu představuje i tzv. společný tranzitní režim.

5.4 Námořní doprava

Je provozována lodními společnostmi buď jako liniová, nebo trampová.

Liniová doprava udržuje pravidelné námořní spojení v určité oblasti podle jízdního řádu (Sailing List) a je provozována podle předem známých podmínek určených tarifem. Uplatňuje se především v přepravách kusových zásilek dopravovaných konvenčním způsobem nebo v kontejnerech.

Dopravné se počítá u konvenčního zboží za jednotku hmotnosti či rozměrnosti nákladu, nebo z hodnoty zboží. Dopravné za zboží přepravované v kontejnerech je uváděno buď za dvacetistopý kontejner, označovaný 20' či TEU, nebo za čtyřicetistopý, který se označuje 40' či FEU.

Průkazní listinou o existenci a podmínkách přepravní smlouvy je v liniové dopravě konosament neboli náložný list (Bill of Lading). Je převoditelným, obchodovatelným cenným papírem znějícím na zboží. Může být vystaven na doručitele, na jméno určité osoby, nebo na řad. Zpravidla se vystavuje ve třech originálech, které tvoří tzv. sadu. Účelem je získat "čistý konosament", tj. bez poznámek např. o vadném balení (př.: dřevěné bedny jsou začernalé, prosakují apod.).

V posledním desetiletí se rozšířilo používání námořního nákladního listu (Sea Waybill), který není obchodovatelným dokumentem a je vystavován na příjemce.

Naproti tomu trampová doprava je provozována bez vymezené přepravní oblasti, bez předem stanoveného jízdního řádu a dopravné je sjednáváno případ od případu podle tržové situace. Uplatňuje se především v přepravách hromadných, tj. celolodních nákladů.

ZASILATELSTVÍ

Přepravní podmínky v trampové dopravě jsou uvedeny ve smlouvě Charter Party (C/P), která podle našeho Obchodního zákoníku odpovídá smlouvě o provozu dopravního prostředku, nebo smlouvě o nájmu dopravního prostředku.

Námořní doprava v liniové dopravě se zpravidla sjednává na bázi tzv. liner terms. Konkrétně to znamená, že ve výši dopravného jsou zahrnuty náklady za nakládku a vykládku zboží z lodi. V trampové dopravě pak bývá sjednáváno dopravné na bázi FIO (free in and out), což znamená, že nakládku a vykládku zboží z lodi zajišťuje na své náklady objednatel nebo nájemce trampové lodi.